

בבית המשפט העליון

ע"א 8771/18 - ג'

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: אלטלף 8 יהוד בע"מ

נגד

המשיב: מס ערך מוסף

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק ע"מ 66388-01-17 מיום שניתן על ידי כב' השופט א' גורמן

בשם המבקש: עו"ד

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט א' גורמן) בע"מ 66388-01-17, בגדרו נדחה ערעור מס שהגישה המבקשת מחמת אי הפקדת ערובה.

1. ראשיתה של הפרשה בעסקה משנת 2005 בה רכשה המבקשת מקרקעין מחברה אחרת (להלן ובהתאמה: העסקה ו-החברה האחרת) וניכתה מס תשומות בגין הרכישה. בין הצדדים לעסקה נתגלע סכסוך שנדון במספר הליכים משפטיים, וביום 17.12.2014 ניתן פסק דין המורה בהסכמת הצדדים על ביטולה של העסקה (ת"א (מחוזי ת"א) 1794/06 אלטאלף 8 יהוד נ' ג'.ר.ק.פ. חברה להשקעות בע"מ (17.12.2014)). החברה האחרת הוציאה חשבונית מס זיכוי אשר המע"מ בגינה עמד על סך 92,419 ש"ח, וזו התקבלה אצל המבקשת. בעקבות ביטולה של העסקה דרש המשיב כי המבקשת תשיב מס תשומות לפי סעיף 43 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. השגת המבקשת על השומה שהוצאה לה נדחתה והיא הגישה ערעור לבית המשפט המחוזי, הוא ההליך מושא הבקשה שלפניי.

2. במסגרת הערעור, נעתר בית המשפט המחוזי לבקשת המשיב והורה ביום 16.8.2018 למבקשת להפקיד ערובה להבטחת תשלום הוצאותיו, וזאת בהתאם להוראת סעיף 353א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: חוק החברות). בית המשפט דן בשאלת תחולתו של הסעיף בערעורי מס וקבע כי אף שהדבר לא הוכרע באופן סופי בבית משפט זה, ההלכה המוסכמת היא כי הסעיף אכן חל. נמצא כי האיזון הראוי בין זכות הגישה לערכאות של הנישומים לבין זכות המשיב להבטיח כי יפרע את הוצאותיו יתבטא בגובה הערובה שתיפסק, וכי אין להגביל את המועד להגשת בקשת להפקדת ערובה למרות השלב המתקדם בו מצוי המשפט. בסופו של יום, נקבע כי המבקשת לא סתרה את טענות המשיב לגבי מצבה הכלכלי, וכי סיכויי הערעור אינם כה גבוהים באופן המצדיק הימנעות מהטלת ערובה כלל וכלל.

בית המשפט הורה למבקשת להפקיד בקופת בית המשפט 18,000 ₪ במזומן או בערבות בנקאית עד ליום 13.9.2018, שאם לא כן ידחה הערעור. בהחלטה מיום 15.10.2018 נדחה המועד להפקדת הערובה לבקשת המבקשת ולפנים משורת הדין, והוא נקבע ליום 11.11.2018. הערובה לא הופקדה גם במועד זה, ובאותו היום דחה בית המשפט בקשה נוספת לעיכוב ההפקדה והורה על דחיית הערעור.

3. על פסק דינו של בית המשפט מיום 11.11.2018 ועל החלטות נוספות שניתנו במסגרת ההליך הגישה המבקשת ערעור לבית משפט זה. יצוין כי ההליך נפתח כבקשת רשות ערעור אך בהעדר התנגדות מצד המשיב שונה הסיווג לערעור בזכות. ביום 21.1.2019 הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין, היא הבקשה שלפניי.

4. במסגרת הבקשה עותרת המבקשת, באמצעות מנהלה שהינו עורך דין (להלן: ב"כ המבקשת), לעכב את ביצועו של פסק הדין עד להכרעה בערעור; לחלופין – לעכבו עד להכרעה בתביעה שתוגש לביטול פסק הדין בגדרו בוטלה העסקה; ולחלופי חילופין – לעכבו עד להכרעה בעתירה שתוגש בה תבקש המבקשת להכריז עליה כעל "חברה חושפת שחיתות" הפטורה מהפקדת ערובה ותשלום אגרות בית משפט (כך לפי הבקשה).

בבקשה מועלות טענות קשות כלפי גורמים שונים, ביניהם עורכי דין ושופטים שהיו מעורבים בהליכים הקשורים למבקשת או למנהלה. יצוין כי הבקשה מנוסחת בלשון בוטה ומשתלחת וכוללת אמירות שאין מקומן בכתבי בית דין המוגשים לבית משפט. בגין התנסחות דומה כבר הוער בעבר לב"כ המבקשת ונקבע כי עליו להגיש כתב ערעור מתוקן (ראו החלטת השופט ד"ר ש' בורנשטיין מיום 6.2.2017). לפנים משורת הדין, לא

אנקוט בדרך זו הפעם ואפרט בתמצית אך את טענות המבקשת הרלוונטיות להליך שלפניי. טענתה המרכזית של המבקשת היא כי אין להורות על הפקדת ערובה מכוח סעיף 353א לחוק החברות בהליך שעניינו ערעור מס, היות ומדובר בתקיפת החלטה מנהלית לראשונה בפני ערכאה שיפוטית (בהפנייה לע"מ (מחוזי מרכז) 17-08-47507 מדינת ישראל - רשות המסים נ' מדעב חסן בנייה וסחר בע"מ (13.8.2018) (להלן: עניין מדעב)). עוד נטען כי לשון הסעיף מאפשרת לבית המשפט לעכב את ההליך המשפטי עד שתופקד הערובה, ועל כן דחיית הערעור במקרה דנן היא שגויה, בלתי מידתית ועומדת בניגוד לסעד לו עתר המשיב בבית המשפט קמא. לשיטתה של המבקשת, סיכויי הערעור להתקבל גבוהים ואף מאזן הנוחות נוטה לטובתה, שכן אם לא יעוכב פסק הדין יפעל המשיב לפירוקה של המבקשת. מנגד, נטען כי עיכוב ביצוע פסק הדין לא יגרום כל נזק למשיב.

5. המשיב התנגד לבקשה, היות ומדובר בפסק דין שבבסיסו חיוב כספי, ולא מתקיימים התנאים המצדיקים את עיכוב ביצועו. ראשית נטען כי דין הבקשה להידחות על הסף שכן המבקשת לא פירטה את מלוא התשתית העובדתית הצריכה לעניין ובקשתה חסרת ביסוס ואסמכתאות. לעניין מאזן הנוחות נטען כי המבקשת היא חברה חסרת נכסים ואינה פעילה למצער משנת 2011, כשבנסיבות אלה לא ברור מהו הנזק שיגרם כתוצאה מפירוק החברה, אם וככל שהדבר יתבקש על ידי המשיב. חוב המס עומד על סך של כ- 92,000 ש"ח בלבד וככל שהמבקשת תזכה בערעורה אין חשש שכספה לא יוחזר לה. לשיטתו של המשיב סיכויי הערעור קלושים שכן בדין הורה בית המשפט על חיוב המבקשת בהפקדת ערובה, ומשלא קוימה ההחלטה השיפוטית מתבקשת מאליה ההחלטה לדחות את הערעור. תוצאה אחרת הייתה מובילה לכך שהמבקשת אוחזת את החבל בשני קצותיו – גם לא הייתה מפקידה את סכום הערובה וגם לא הייתה משלמת את חוב המס שמוקפא כל עוד ההליך המשפטי מתנהל. לבסוף מדגיש המשיב כי פסק הדין בעניין מדעב אינו בגדר הלכה מחייבת וכי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהחלטה על חיוב בהפקדת ערובה, והוא הדין כשמדובר בערעורי מס.

6. לאחר עיון בבקשה ובתגובת המשיב מצאתי כי דין הבקשה להידחות.

7. ראשית, עיון במערכת נט המשפט מעלה כי בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בערעור הוגשה לבית המשפט קמא עובר להגשת הערעור ונדחתה. בנסיבות אלה, השגות המבקשת צריכות להישמע במסגרת בקשת רשות ערעור (ע"א 2631/15 הראל חברה לביטוח בע"מ נ' מטארוה (17.6.2015)). ניתן היה להורות על מחיקת הבקשה מטעם זה בלבד, אך נוכח ההשתלשלות הדיונית של התיק דנן לא מצאתי לעשות כן.

8. לגופו של עניין, המבקשת עותרת למעשה לעיכוב ביצוע פסק דין שהורה על דחיית ערעור המס שהגישה. גם אם המשמעות האופרטיבית של פסק הדין היא כי על המבקשת לשלם את שומת המס שהוצאה לה, מדובר לכל היותר בחיוב כספי שהנטייה היא לא לעכב את ביצועו. כאשר עסקינן בעיכוב פסק דין כספי, על המבקש להראות כי אם יזכה בערעור יתקשה להשיב את כספו או כי התשלום יפגע בו באופן שלא ניתן יהיה להשיב את המצב לקדמותו (ראו והשוו לע"א 388/16 ברזל נ' מוסדות נחמת ציון ירושלים (בפירוק), בפסקה 18 (20.1.2016); ע"א 7017/12 סיגמא וויב בע"מ נ' אנקום גרופ בע"מ, בפסקה 11 (2.12.2012); ע"א 1581/17 רפאל נ' אביבי (24.7.2018)). המבקשת התמקדה בבקשתה בסיכויי הערעור ולא ביססה את טענותיה בדבר נזק שיגרם לה ככל שיבוצע פסק הדין. בהינתן שחובה של המבקשת הוא כלפי רשויות המס ואינו גבוה כשלעצמו, די בשיקולי מאזן הנוחות כדי לדחות את הבקשה.

9. למעלה מן הצורך אעיר ביחס לסיכויי הערעור, כי כפי שציין בית המשפט קמא, שאלת היקף תחולתו של סעיף 353 לחוק החברות עלתה בעבר בבית משפט זה, והובעה דעה כי יש טעם טוב בהחלתו גם בערעורי מס ובהליכים בהם נתקפות החלטות של רשויות מנהליות (ראו החלטותיהם של השופט נ' סולברג ברע"א 5013/15 ג'ורדאל בע"מ נ' מנהל מע"מ באר שבע (27.12.2015) ו-נ' גרוסקוף ברע"א 6315/18 חב' ג'י אם בניה בע"מ נ' מנהל מע"מ לוד (7.10.2018)). כמו כן, על פסק הדין בעניין מדעב עליו נסמכת המבקשת הוגשה בקשת רשות ערעור הצפויה להישמע בפני הרכב (רע"א 7687/18). אף יש מקום לטענה כי הפרקטיקה של דחיית תובענה בשל אי הפקדת ערובה מכוח סעיף 353 לחוק החברות נשענת על דחיית תובענה לפי תקנה 519(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (רע"א 9686/09 נאות אואזיס מלונות בע"מ נ' זיסר, בפסקה 4 (21.2.2010); ע"א 3127/13 אנרג'יקס אנרגיות מתחדשות בע"מ נ' מולטי גרין (2010) בע"מ, בפסקה 3 (16.2.2015)), אך איני רואה לנכון לקבוע מסמרות בדבר.

10. סוף דבר ונוכח כל האמור – הבקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין נדחית.

בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ל' באדר א' התשע"ט (7.3.2019).

